

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus XXXIV. De Treugâ & Pace.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

Ad hanc obedientiam non Pontifici tantum sed & Episcopis præstanda tenentur omnes fideles, Principes, Reges & Imperatores juxta præceptum Petri, cap. 4. b. t. quia licet Reges & Imperatores quoad Jurisdictionem & dignitatem regalem sibi Episcopis iudeo-iores, potestas tamen sæcularis minor est potestate ecclesiasticâ, quemadmodum corpus minus & vilius est anima. Quare omnes illi qui obedientiam exhibere recusant Pontifici, Vicario Christi in terris & successori St. Petri, quemadmodum ex ovili Christi, & gremio S. Matris ecclesiæ exclusi sunt, sic sine ullâ spé consequenda salutis, æternum manebunt, extravagnam sandam, l. b. t. inter communes.

TITULUS XXXIV.

De Treugâ & Pace.

QUÆRES I. Quid sit Treuga & quodplex? Respond. Treuga sive armistitium germanice ein Amt oder Stillstandt der Waffen, est securitas rebus & personis præstita discordia nondum finitâ; quo nomine foedera & induciae veniunt, differt a pace, quod pax discordiam omnino tollat & dirimat, treuga autem discordia adhuc durante, securitatem praet. l. i. de pacâ l. postliminium. §. inducere ff de capt. & postl. reversi. Treuga duplex est, legalis sive canonica, & conventionalis. Treuga canonica est, que per sacros Canones introducta fuit. Estque vel temporalis vel perpetua. Temporalis est securitas certo tempore,

sive certis diebus, omni homini communiter concessa. hæc temporalis treuga durat feriâ quintâ in honorum Christi ascensionis ad cœlos, feriâ sextâ ob passionem Domini, die Dominica propter resurrectionem Domini; ab adventu usque ad octavam Epiphaniæ, & à Septuagesimâ usque ad octavam Paschæ s. cap. 1. b. t. perpetua sit, quæ personis privilegiatis absque ulla temporis præfinitione conceditur. hæc secundum itate gaudi debant olim inter arma Clerici, Religiosi, Peregrini, Mercatores, & iustici cum animalibus, servis & instrumentis rusticis, sive in ipsâ agriculturâ fuerint, sive eò se conseruant, sive rideant. cap. 2. b. t. can. si quis. caus. 24. quest. 3. Quos sub pena excommunicationis nemō turbare audebat. cap. 1. b. t. hodie autem invalescente indies belligerantium crudelitate, treuga hæc exolevit. Treuga conventionalis est, quæ multo partium consensu inducitur, ac proinde sicut alii contractus, ex partium conventione legem recipit & modum. & hæc omni hosti cui promittitur, servanda est, propter obligatum naturalem, quæ ex conventione inter Principes belli celebrata, ortatur, qua omnes promissis conventis fidem servâ carentur. can. 3. caus. 23. quest. 1. b. 5 can. innocent. 6. 2. 2. quest. 4.

O B I T C I E S. Laudabilis est & bonus dolus, per inventa & excogitata stratagema hostem fallere. l. 1. §. 3. ff. de pactis; ergo non est hosti servanda fides. R. Ipond. Concess. anteced. Nego conseq. Quia stratagemata & dolus locum habent durante bello, & quidem justo, non autem initâ pacce, cum pacta violare laudabile non sit, sed legibus reprobatum. Hinc non solùm ipsa pacis fractio;

Sed & callida & malitiosa ejusdem interpretatio licita est, & jure prohibita, quâ de causâ à Cicerone officiis damnatur ille, qui post inducias cùm hoste initas, per triginta dies depopulatus noctu agros, sub hoc praetextu, quod dierum non noctium induciæ pactæ fuissent.

QUÆRES 2. Si pax vel treuga ab uno pacientium fracta fuerit, an nihilominus ab altero servari debeat? Respond. Vel pax frangitur facta privato, vel publico; si prius, pax non debet disolvi, sed satisfactio peti; si posteriorius, pax censetur rupta, & absque nova belli indicione arma nulli possunt juxta commune præverbium, frangenti fidem, fides frangatur eidem. *Gonsal. cap. I. h. num. 16.*

TITVLVS XXXV.

*De
Pactis.*

QUÆRES 1. Quid sit pactum & quotuplex? Respond. Pactum à pactione seu pac scendo dictum definitur, duorum, vel plurium in idem Consensus seu placitum, l. i. ff. h. t. dividitur primo in publicum, cuiusmodi sunt federa induciæ pax, &c. quæ ob causam reipublicæ fiunt l. 5. ff. h. t. & privatum, quod privatam utilitatem concernit. Secundo in expressum quod constat consensu, verbis vel litteris declarato; & tacitum, quod præsumpto pacientium consensu factum censetur, prout v. gr. qui debitori chyrographum reddit censetur pacificus non